

Årsmøde 2023

Hold dig opdateret

 efterskolerne.dk

Følg os på de sociale medier

 Efterskolerne

 [efterskolerne](https://www.instagram.com/efterskolerne)

 Efterskolerne

 Efterskolerne

 Efterskolerne

Vil du modtage vores nyhedsbreve?

Tilmeld dig via QR-koden eller på
efterskolerne.dk/nyhedsbreve

Indhold

Program	/04
Bestyrelsens beretning 2022	/06
• Forord	/08
• 2022 i glimt	/10
• Politisk status	/17
• Bestyrelsens indsatsområder	/22
• Sekretariatets arbejde	/27
• Aktuelle projekter	/32
• 2023 i forandring	/37
Ledelsesberetning og årsregnskab	/38
Forslag til behandling	/44
Kandidater til bestyrelsen	/48

Program

Fredag 3. marts

13.00

Ankomst og kaffe

13.45

Velkommen. Vi starter dagen med en sang ude i foredragslokalerne

14.00-15.00

Foredrag

Stof til eftertanke

1. En varm tid – kloden brænder, og mennesker brænder ud
v. Stefan Hermann, rektor, Københavns Professionshøjskole
2. Ny udsathed i ungdomslivet
v. Mette Pless, lektor, Institut for Kultur og Læring, Aalborg Universitet, Center for Ungdomsforskning, CeFU
3. Responsivt forældresamarbejde
v. Gro Emmertsen Lund, forsker og Ph.d., selvstændig konsulent
4. Flere etniske minoriteter på efterskole – udfordringer og løsninger
v. Aydin Soei, sociolog og forfatter

15.15-16.15

Samtalesaloner

Ingen kan alt, alle kan noget, sammen kan vi det hele!

5. Bortvisning. Pædagogisk nederlag eller fornuftig disciplin?
Facilitator: Hanne Lautrup, specialkonsulent, Efterskolerne
6. Inklusion af unge med autisme
Facilitator: Sine Eggert, chefkonsulent, Efterskolerne

7. Helt i hegnet! Om unges druk, elevfester og efterskolerens ansvar

Facilitator: Bjarne Bundsgaard Nielsen, økonomisk konsulent, Efterskolerne

8. En fremtid for 10. klasse?

Facilitator: Mette Hjort-Madsen, vicedirektør, Efterskolerne

16.30-17.30

Workshops

Viden og værktøjer, der kan omsættes og bruges hjemme på skolerne

9. 6dialoger
Et værktøj om seksuelt krænkende adfærd
Facilitatorer: Pernille Ane Egebæk, Sex & Samfund, og Mie Juul Ingerslev, projektleder, Efterskolerne
10. Strategisk skoleudvikling – få taget hul på klimastrategien med Efterskolerens klimaværktøj
Facilitator: Karin Skjøth, udviklingskonsulent, Efterskolerne
11. Lige så meget efterskole for pengene i 9. klasse
Facilitator: Christine Sestoft, chefkonsulent, Efterskolerne
12. Klimakøkkenet og andre køkkeninvesteringer
Facilitator: Madkulturen
13. Demokrati og pædagogisk praksis – nyt undervisningsmateriale fra Frirummet
Facilitatorer: Josefine Weng og Vanessa Paladino, Frirummet

18.00-19.15

Regionsmøder

19.30

Middag

21.30

Fællessang for alle

Lørdag 4. marts

8.30

Kaffe og udlevering af materialer

9.30

Velkomst v. formand Torben Vind Rasmussen

10.00

Børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye [S] præsenterer regeringens planer på uddannelsesområdet

10.30

Paneldebat:

Skolen er død! Længe leve skolen!

En debat om, hvordan vi får et bæredygtigt og samarbejdende skolesystem, der passer til de unge og får alle med

Moderator: Sofie Buch Hoyer, journalist

Paneldeltagere:

- Stina Vrang Elias, direktør, DEA
- Geeti Amiri, forfatter, mønsterbryder, systemkritiker og lærer
- Gordon Ørskov Madsen, formand, Danmarks Lærerforening
- Mikkel Haarder, direktør for forskning, uddannelse og mangfoldighed, DI
- Andreas Rasch-Christensen, forsknings- og udviklingschef, VIA University College
- Simon Høegmark, Ph.d., direktør, ViNatur

12.00-13.00

Frokost

13.00-17.00

Generalforsamling i Efterskoleforeningen

1. Valg af dirigenter
2. Beretning fra bestyrelsen v. formanden
3. Forelæggelse af revideret regnskab
4. Behandling af forslag
5. Behandling af forslag til budget og kontingent
6. Valg af formand, bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
7. Eventuelt

19.30

Middag med efterfølgende dans v. Jungle Boogie Band

Søndag 5. marts

09.00

Morgensamling og musikalsk underholdning v. trioen Janne Mark, Marianne Søgaard og Anne Odgård

10.15

Kaffepause

10.35

Foredrag v. Anja C. Andersen, professor i astrofysik, Københavns Universitet

11.35

Årsmødet afrundes af formanden, tak for i år og afrejse

NB! Der tages forbehold for ændringer i programmet.

Bestyrelsens beretning 2022

Den, der har evnen, har pligten

Forord

2022 har været et særligt år. På godt og ondt. På årsmødet var krigen i Ukraine lige begyndt, og der var en fortvivlet stemning over den alvorlige situation. Der blev arrangeret indsamlinger af både tøj og penge for at vise støtte til det ukrainske folk, og flere efterskoler åbnede dørene for ukrainske flygtninge.

Unge tager faglige, personlige og sociale kvantespring på efterskolen

Det viser en analyse, som Megafon har lavet for foreningen i 2022 blandt 10.045 forældre til efterskoleelever.

- 81 procent oplever, at deres barn har udviklet sig fagligt på efterskolen
- 97 procent oplever, at deres barn har udviklet sig personligt på efterskolen
- 90 procent oplever, at deres barn har udviklet sig socialt på efterskolen

Læs mere på efterskolerne.dk

Krigen foregår endnu. Med lige dele fortvivlelse – og med inflation og energikrise som afledte effekter. En situation, som påvirker alles liv og hverdag herhjemme med stigende priser på nærmest alt. Og en situation, som den ukrainske befolkning mest af alle lider under og på ingen måde har bedt om.

Vores unge har heller ikke bedt om en alvorlig klimakrise. Den har de arvet fra tidligere generationer, og den vil også ramme kommende generationer. Vi er afhængige af, at der findes fælles løsninger. At der arbejdes målrettet på klimamålene om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 procent i 2030 i forhold til 1990. At vi alle tager ansvar og gør vores. Også på efterskolerne.

Alt for mange unge trives ikke. Ifølge Center for Ungdomsforskning [CeFU] er stadig flere unge udsatte i Danmark og i stigende grad fra alle samfundslag. På efterskolerne mærkes tendensen tydeligt. Vi mærker også tydeligt et samfundsoønske om at gøre noget ved det. Efterskolerne er en del af løsningen. Her mødes unge på tværs af geografi og samfundsskel og kan læne sig op ad hinanden. Her er der tid og plads til at fordybe sig i globalisering, fodbold, sang, iværksætteri, motorlære, webdesign, windsurfing, matematik, dans og meget mere. Efterskolerne er lige præcis det fællesskab og frirum, som unge har brug for i dag. Hvor de lægger mobilen fra sig, smider facaden og finder sig selv i et fællesskab. Det skal endnu flere unge have mulighed for. Som afdøde skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller sagde: 'Den, der har evnen, har pligten'. Den har vi, og derfor skal vi være med til at løse samfundets udfordringer her og nu og i fremtiden.

I 2022 fik vi en ny regering bestående af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne med Mattias Tesfaye [S] som ny børne- og undervis-

ningsminister. Meldingen er, at regeringen vil prioritere overgange til erhvervsuddannelserne højt. Samtidig bliver der nedsat en kommission for det gode børne- og ungdomsliv. Vi forventer at bidrage aktivt til begge dele.

Bestyrelsen har i løbet af efteråret 2022 været rundt i alle efterskoleregioner og drøftet bl.a. fremtidens 10. klasse med jer. Af og til har vi fået spørgsmålet: Hvorfor nu igen?

- Fordi vi ikke kan tage alt for givet i en omskiftelig tid. Det er ikke alle, der er enige i, at alle unge skal have lov til at tage et 10. skoleår. Det kommer vi til at kæmpe for.
- Fordi der kan være et behov for at modernisere 10. klasses rammer og indhold.
- Fordi 10. klasse er det hele værd. Vi skal kæmpe for, at unge har muligheden for at tage det år, de har så meget brug for. Men det betyder ikke, at vi skal nedprioritere 8. og 9. klasse. Tværtimod. Vi er en skoleform for alle 14-18-årige.

32.447 elever startede på efterskole i skoleåret 2022/23. Det er det højeste antal nogensinde. Og den succes tilfalder alle ansatte på efterskolerne, der arbejder sikkert og målrettet for, at unge får et godt efterskoleår og er parat til livet derefter. Tak for indsatsen.

Fra foreningens side gør vi alt, hvad vi kan, for at skabe gode vilkår og sikre frihed for skoleformen i dialog med jer. Sammen står vi stærkt.

På bestyrelsens vegne.

Torben Vind Rasmussen

Formand for Efterskolerne

Efterskolerne i tal

- 32.447 elever startede på efterskole i august 2022
- 7.875 af dem startede i 8. eller 9. klasse og 24.572 i 10. klasse
- Der er i alt 241 efterskoler i Danmark
- Den gennemsnitlige skolestørrelse er 134 elever

2022 i glimt

Marts

Årsmøde

For første gang siden 2019 kunne vi i 2022 holde et klassisk årsmøde med fysisk deltagelse af omkring 1.200 efterskolefolk. Og det var tydeligt, at der var behov for netværk og fællesskab efter to års pause.

Årsmødet bestod af en fredag med forskellige foredrag og workshops og en lørdag med generalforsamling med bestyrelsesvalg. Her tog vi afsked med Mogens D. Jensen, forstander på Ærø

Efterskole, og Ulrik Goos Iversen, forstander på Baunehøj Efterskole. Tak til begge for en stor indsats i bestyrelsen.

Pia Nørmølle Andreasen, lærer på Sportsefterskolen Aabybro, og Peter Munk Povlsen, forstander på Tommerup Efterskole, blev nyvalgt til bestyrelsen. Velkommen til.

Symposium

'Efterskolerne har brug for din stemme i samfundsdebatten' er overskriften på et årligt symposium, som foreningen startede i marts 2022, og som vi håber kan blive en tradition. Formålet er at få flere efterskolefolk til at deltage i debatter – både i egne og eksterne medier – og dermed påvirke samfundsdebatten. På symposiet arbejder vi målrettet med at udvælge aktuelle emner med relevans for efterskoler, ligesom vi arbejder strategisk og praktisk med budskaber og øvelser. Der er desuden relevante oplæg fra personer i mediebranchen. På symposiet er der god tid til samtaler, sparring og fællesskab med andre efterskolefolk. Vi opfordrer alle med lyst til at gå ind i samfundsdebatten til at deltage. Næste symposium finder sted i januar 2024.

Kronprinsessen besøgte Haslev Idrætsefterskole

"I mine første år i Danmark vidste jeg ikke, hvad efterskoler var, men jeg fornemmede hurtigt, at de var noget særligt. Det lød nærmest til, at skolerne havde en særlig social magi. Rigtig mange mennesker, der har gået på efterskole, har oplevet et fællesskab, der var så åbent, ærligt og tillidsfuldt, at det har givet dem en meget grundlæggende følelse af at høre til og være god nok," sagde Kronprinsesse Mary i et interview til Efterskolenes medier, efter at hun 14. juni besøgte Haslev Idrætsefterskole.

Foreningen har fra 2019-2022 samarbejdet med Mary Fonden, Just Human og Tuborgfondet om trivselsprojektet Me&We, der skal styrke unges sociale kompetencer og forebygge mistrivsel gennem konkrete øvelser og efteruddannelse af lærere.

April

Maj

Juni

Folkemødet

Foreningen deltog igen i år i Danmarks største demokratifestival: Folkemødet i Allinge på Bornholm. Her samles borgere, politikere og organisationer til flere dage med debat.

400 efterskoleelever deltog i år. Det er det hidtil største antal efterskoleelever, og de var synlige og engagerede ambassadører for skoleformen.

Fra foreningens side arrangerede vi grundskoletopmøde og en debat om seksualundervisning, ligesom vi deltog i en række debatter om bl.a. praksisfaglighed, trivsel og 10. klasse.

På de unges scene 'Ungdomshøjen' stod efterskoleeleverne selv for en lang række debatter om bl.a. kønsidentitet, bæredygtighed, drukkultur og grænser.

Folkemødet er både et godt sted at netværke og et godt sted at brande efterskoler generelt. Vi får mange værdifulde input med hjem til foreningens arbejde.

Juli

DGI Landsstævne

Det gav et sus gennem Svendborg, da 5.700 efterskolelever fra 60 efterskoler i starten af juli løb ind på landsstævnets stadion og opførte 'Klodeværk'. En uge fyldt med bl.a. gymnastik, fodbold, kor, e-sport på tværs af efterskoler og interesser kulminerede nemlig med Efterskoleholdets shows, der blev sendt direkte på tv.

DGI Landsstævne, Danmarks største idrætsfestival, bliver normalt afholdt hvert fjerde år. Efter en aflysning i 2021 på grund af corona blev landsstævnet dog udsat til 2022.

Forud var gået mange uger med træning på de enkelte skoler og en fælles træningsdag, der er en stor oplevelse for både elever og lærere. Her bliver alt sat sammen og går op i en højere enhed.

Som Asbjørn Nielsen, der har været foreningens projektleder på Efterskoleholdets deltagelse i DGI Landsstævne 2022, sagde i et interview: 'Idræt er midlet – fællesskab er målet'.

Tak for en imponerende indsats til Asbjørn Nielsen og alle deltagere. Næste landsstævne finder sted i Vejle i 2025.

August

September

32.447 unge startede på efterskole

Antallet af elever, der startede på én af vores 241 efterskoler, satte igen i år rekord. 32.447 elever startede på efterskole i skoleåret 2022/23. Det er det højeste antal nogensinde.

Størst fremgang i elevtallet ses på Fyn og i Syd- og Sønderjylland med hhv. 4,24 og 3,88 procent.

Vejlederkonferencen

425 vejledere fra landets efterskoler var samlet til foreningens årlige vejlederkonference for at få viden og inspiration til deres vejledningspraksis. Det er deltagerrekord.

Den landskendte professor i psykologi Svend Brinkmann åbnede vejlederkonferencen med et oplæg om, hvordan vejledere kan arbejde med unge med diagnoser.

”Diagnoser kan være sunde reaktioner på noget, man har oplevet i sit liv, og de kan skygges for uanede muligheder hos unge. Det, man kan gøre, er at interessere sig for mennesket. Det er det, I gør hver dag,” sagde han bl.a. til vejlederne.

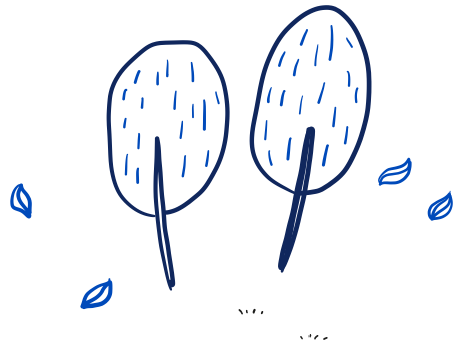
Efterskolernes Dag

Efterskolernes Dag sidste søndag i september er en vigtig dag for efterskolerne. Et udstillingsvindue for kommende elever og en fælles dag for branding af skoleformen.

Derfor gør vi fra foreningens side meget ud af at lave en kampagne, der skal få interesserede ud på efterskolerne på dagen. Denne gang via en ny kampagnofilm 'Det er os, der er efterskolen'. Kampagnen nåede bredt ud på sociale medier med i alt 4,6 mio. eksponeringer på Facebook, Instagram, Youtube og TikTok,

Den efterfølgende evaluering viste bl.a., at over 40 procent af efterskolerne havde flere besøgende end i 2021.

Læs mere på side 29

Oktober

Regionale møder om 10. klasse

Foreningen satte 'Fremtidens 10. klasse' til debat på syv regionale møder i hele landet i løbet af oktober og november. Omkring 300 medlemmer deltog. Temaerne var tilgængelighed og forholdet mellem 8., 9. og 10. klasse.

Der er bred enighed om, at vi som skoleform har behov for at gøre mere for at være tilgængelige for alle unge. Der er også et meget stort ønske om at arbejde på en bedre balance mellem 8. og især

9. og 10. klasse. I øjeblikket er væksten i elevtallet koncentreret om 10. klasse.

Endelig havde vi en grundig drøftelse af fagrækken i 9. og særligt 10. klasse, herunder flere forslag til, hvordan fagrækken i højere grad kan afspejle unges behov i dag. Bl.a. andre fag eller mulighed for at vælge forskellige retninger i den lovfæstede undervisning.

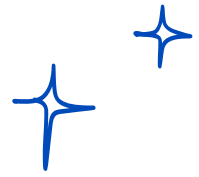
Læs mere på side 23

Lederkonferencen

'Livet, lyset og kærligheden – om efterskolens opgave med livsoplysning' var overskriften på årets lederkonference med over 190 deltagere over tre dage i Viborg.

Formålet med at deltage i lederkonferencen er først og fremmest at blive inspireret til egen ledelsespraksis for at kunne gå forrest i arbejdet med unge mennesker. Dette år med udgangspunkt i forskellige vinkler af livsoplysningen gennem en række foredrag og aktiviteter.

Foreningen bidrog med to arrangementer. Et om efterskolestjernen, et udviklingsværktøj, der skal hjælpe efterskoler med at kvalificere gode idéer, så de kan omsættes til praksis i tråd med skolens værdigrundlag. Det andet arrangement var en paneldebat om efterskolen 2030.

December

Fælles bestyrelsesmøde for de frie skoleforeninger

I slutningen af 2022 mødtes bestyrelserne for Friskolerne, Højskolerne og Efterskolerne for tredje gang. Mødet bekræftede, at det fortsat er aktuelt for de frie skoler at tale om, hvad der optager os med udgangspunkt i bl.a. frihed og folkestyre, folkeoplysning, livsoplysning, dannelse og uddannelse.

I år var temaet 'Det enkelte menneskes myndighed'. Vi drøftede bl.a., hvordan vores tre skoleformer på tværs kan styrke eleverne i at deltage i demokratiet og civilsamfundet. Rune Lykkeberg, chefredaktør på Information, talte om politiske styrreformer og deltagelsesformer i dagens Danmark og bidrog til en dag fuld af samtaler, debatter og udkast til fælles projekter, der skal styrke unges lyst til frivilligt engagement i samfundet.

Der skal lyde en stor tak for et godt og tillidsfuldt samarbejde til både Friskolerne og Højskolerne.

November

Politisk status

Torsdag den 15. december fik Danmark en ny regering bestående af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne med Mattias Tesfaye (S) som ny børne- og undervisningsminister.

Som nævnt i forordet lægger regeringen op til, at flere unge skal tage en erhvervsuddannelse, og derfor vil overgange til erhvervsuddannelserne uden tvivl blive højt prioriteret.

Fra foreningens side har vi gennem længere tid sat fokus på, hvordan efterskoler arbejder med praksisfaglige fag i undervisningen. Det arbejde fortsætter ufortrødent.

Vi er samtidig optaget af, hvordan vi som skoleform kan tage et større socialt ansvar, så flere unge kan komme på efterskole og udvikle sig personligt, social og fagligt. I løbet af forhandlingerne om en ny regering sendte vi derfor et brev til udvalgte politikere med en opfordring til at:

1. Ændre den nuværende elevstøtteskala til efterskoler, så flere unge fra familier med lavindkomster kan komme på efterskole
2. Oprette en ny fond med stipendier til unge med særligt vanskelige vilkår
3. Hæve loftet over takster til elever med særlige læringsbehov. I øjeblikket forringes specialundervisningstaksterne år for år, fordi der kommer flere elever med behov for specialundervisning, mens puljerne ikke udvides.

Tilsammen skal det sikre, at flere unge får økonomisk mulighed for at komme på efterskole, og at efterskolerne får bedre mulighed for at give elever med særlige behov den støtte, de har brug for.

Unge trivsel

Mange unge mistrives. Midt i efterårets valgkamp udkom en ny rapport fra Center for Ungdomsforskning, CeFU, 'Mistrivsel i lyset af tempo, præstation og psykologisering – om ny udsathed i ungdomslivet'. Årsagerne til mange unges mistrivsel udspringer af rammerne for ungdomslivet, bl.a. fokus på præstation og et øget tempo i uddannelsessystemet.

Heldigvis er der bred enighed om at gøre noget ved det, og mistrivsel var således på dagsordenen i forhandlingerne om en ny regering på et temamøde på Marienborg i november 2022. Her var ét af budskaberne, at der skal trækkes noget tempo ud af ungdomslivet.

I det nye regeringsgrundlag lanceres derudover en kommission for det gode børne- og ungdomsliv, der bl.a. skal komme med anbefalinger til, hvordan mistrivsel og sårbarhed kan forebygges og afhjælpes. Kommissionen har været et stort ønske for foreningen. Det er vigtigt, at stat og civilsamfund samarbejder om fælles løsninger, og vi forventer at bidrage til kommissionens arbejde.

Efterskolerne er en del af løsningen, når det handler om at styrke trivslen blandt børn og unge.

"Efterskolerne er en del af løsningen, når det handler om at styrke trivslen blandt børn og unge"

Et efterskoleophold, hvor man er sammen 24/7, finder sig selv i stærke fællesskaber og har tid til fordybelse i både emner og fag, er en god start på ungdomslivet.

Reformer på grundskoleområdet

Reformkommissionen blev nedsat af den tidligere socialdemokratiske regering for at komme med anbefalinger til langsigtede reformer af velfærds-samfundet, herunder anbefalinger på grundskoleområdet.

"Flere unge fra familier med lave indkomster skal have mulighed for at komme på efterskole"

I 2022 har holdt vi to uformelle møder med Reformkommissionen, bl.a. med professor Nina Smith, som er formand for kommissionen. For anbefalingerne på grundskoleområdet vil komme til at berøre efterskolerne. Særligt 10. klasses fremtid og det faktum, at for få tager en erhvervsuddannelse er på deres dagsorden. Holdningen er, at efterskolerne kan noget helt særligt for unge menneskers modning og trivsel, men også at vi ikke tager et tilstrækkeligt socialt ansvar for at løse udfordringerne med de unge, der aldrig gennemfører en ungdomsuddannelse. I øjeblikket er ca. 45.000 unge under 25 år hverken i gang med en ungdomsuddannelse eller i arbejde.

Lanceringen af anbefalingerne blev forsinket på grund af folketingsvalget og regeringsdannelsen i november og december 2022.

Øget tilgængelighed

Flere unge fra familier med lave indkomster skal have mulighed for at komme på efterskole. Det har vi gennem flere år arbejdet målrettet på.

I 2022 har vi været i dialog med en række politikere om foreningens forslag fra generalforsamlingen i 2018 om at omlægge elevstøtteskalaen, så flere unge fra familier med lave indkomster får mere i støtte end unge fra familier med høje indkomster. Forslaget var også, som tidligere skrevet, med i vores brev til udvalgte politikere i forbindelse med forhandlingerne om en ny regering. Det samme var opfordringerne om at oprette en fond med stipendier til efterskoleophold til unge fra familier med særligt vanskelige vilkår og en ændring af situationen med faste tilskudspuljer på specialundervisningsområdet. Arbejdet fortsætter i 2023.

Læs mere på side 23

'Ikke-uddannelsesparat'-formuleringen fjernet

Formuleringen 'ikke-uddannelsesparat' blev i 2022 ændret til 'parat til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser' som første skridt i en grundlæggende ændring af uddannelses-

parathedsvurderingen. Dermed skal unge ikke længere vurderes på, hvilke ungdomsuddannelser de ikke er parate til, men hvilke uddannelser de er parate til.

Intentionen med formuleringen 'ikke-uddannelsesparat' var i første omgang at give unge en hjælpende hånd til deres uddannelsesvalg gennem en skræddersyet vejledningsproces, men mange elever har – naturligt nok – oplevet vurderingen som en hård dom.

Det er en tiltrængt ændring. Alle unge har muligheder, og ingen har gavn af et negativt mærkat. Vi afventer yderligere ændringer på området fra skoleåret 2023/24.

Bedre brobygning

Foreningen har gennem flere år arbejdet målrettet for bedre og mere fleksible vilkår for brobygning.

I juni vedtog Folketinget så en forsøgsordning, hvor brobygning i 10. klasse kan foregå på andre lokationer end ungdomsuddannelsen i 50 procent af forløbet og i minimum to timer ad gangen.

Forsøgsordningen gælder både for den obligatoriske og den frivillige brobygning.

Det betyder, at dele af et brobygningsforløb f.eks. kan foregå på efterskolen, hvor ungdomsuddannelsen forestår undervisningen.

Efterskoler, der ønsker at deltage under forsøgsordningen, skal gå i dialog med den enkelte kommune, som formelt skal ansøge Børne- og Undervisningsministeriet. Opnår man godkendelse, gælder ordningen i tre år.

Mere praksisfaglighed i undervisningen

Praksisfaglighed har seneste år fået en mere central placering i uddannelsesbilledet, og det bliver ikke mindre de kommende år. Dels er der fokus på at fremme unges motivation til at tage en erhvervsuddannelse, dels indgår praksisfaglige forudsætninger også, når unge skal vurderes til uddannelse.

Mange efterskoler arbejder allerede med praksisfaglighed i undervisningen. Det viser undersøgelsen 'Erhvervsorienterede overgange', som foreningen lavede blandt alle efterskoler i 2022. Her har vi afdækket, om det øgede politiske fokus på praksisfaglige fag har smittet af på efterskolernes udbud af fag.

- 78 procent af efterskolerne har tilbudt nye fag og linjer de seneste et til to år. De hyppigst udbudte nye fag er håndværk og design, kok og forskellige idrætsfag.
- Inden for teknologi, byggeri og transport er andelen af efterskoler, der tilbyder praksisfaglige fag eller linjer, øget fra 33 procent i 2018 til 45 procent 2022.
- Fag inden for fødevarer, jordbrug, oplevelser og service er øget fra 28 procent i 2018 til 43 procent i 2022.

Foreningen vil det kommende år sætte fokus på praksisfaglige fag, herunder undersøge hvordan praktiske fag kan få en ligeværdig status med de prøveforberedende, boglige fag, eventuelt med en formel prøve eller evaluering.

Tilsyn

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har i 2022 lanceret en ny tilsynsstrategi for 2022 til

2024 og generelt oprustet på området. Det mærker efterskolerne.

I 2022 har der været undersøgende tilsyn med 10. årgang på efterskoler, ligesom STUK har undersøgt, hvordan efterskoler arbejder med udsatte elever. I de afsluttende rapporter er der her stor ros til efterskolernes arbejde.

Derudover har der været fokus på de almene efterskolers specialundervisningsplaner, og endelig har STUK i 2022 afsluttet runden af tilsyn med stå mål med-kravet på bl.a. specialefterskoler, som blev påbegyndt i 2020. Generelt er efterskolernes oplevelse her, at STUK mangler forståelse for elevgruppen og i for høj grad har fokus på det strengt faglige på bekostning af bl.a. det almendannende og det livsoplysende. Vi har fulgt disse tilsyn meget tæt i samarbejde med foreningen LigeVærd.

Udover de planlagte tilsyn har efterskoler oplevet enkeltsagstilsyn på baggrund af forældrehenvendelser til STUK om f.eks. håndtering af ordensregler, herunder sanktionen "hjem på en tænker". Foreningen oplever, at STUK med hjemmel i kravet om frihed og folkestyre fra 2019 går meget tæt på skolernes pædagogiske praksis og beder om omfattende redegørelser på baggrund af forældrehenvendelser i konkrete elevsager. Efterskolers frihed til at lave skole ud fra deres værdigrundlag er under pres, når STUK går så detaljeret til værks, og vi følger derfor området tæt.

Vi har tæt dialog med STUK om rammer og vilkår for tilsynene. STUK har de seneste år gjort meget ud af at sikre åbenhed og gennemsigtighed bl.a. ved at invitere efterskoler til virtuelle møder forud for tilsyn. Men vi hører også frustration blandt efterskoler over bl.a. meget korte tidsfrister til besvarelser, der ikke følges op af tilsvarende kort sagsbehandling.

78%

af efterskolerne har tilbudt nye fag og linjer de seneste et til to år. De hyppigst udbudte nye fag er håndværk og design, kok og mad og forskellige idrætsfag.

Bestyrelsens indsatsområder

- I 2025 er efterskolerne en stærk overgang til ungdomsliv og uddannelse for alle 14-18-årige
- I 2025 er efterskolerne en central værdibaseret aktør i unges liv og uddannelse
- I 2025 er foreningen et attraktivt fællesskab for alle medlemmer

De tre visioner, der blev præsenteret på årsmødet i 2022, er ramme om meget af bestyrelsens arbejde og konkretiseres bl.a. via foreningens indsatsområder og projekter.

Hvert år formulerer bestyrelsen en række strategiske indsatsområder, som vi arbejder i dybden med det kommende år. I 2022 har indsatsområderne været:

- Udvikling af 8. og 9. klasse
- Udvikling af 10. klasse
- Øget tilgængelighed

Efterskolernes bestyrelse mødes en gang om måneden og består af ni medlemmer, hhv. bestyrelsesmedlemmer, lærere, TAP'ere og forstandere på landets efterskoler. Hvem sidder i bestyrelsen, hvad brænder de for, og hvordan sætter de hver især et aftryk på arbejdet i bestyrelsen? I en serie i nyhedsbrevet Efterskolelandskabet har vi bragt interviews med hvert bestyrelsesmedlem i løbet af året.

Læs alle interviews på efterskolerne.dk/bestyrelse

Derudover har bæredygtighed, en ny kursusstrategi og samarbejde med regionerne været højt prioriteret i 2022.

Udvikling af 8. og 9. klasse

I alt 22 efterskoler har nedlagt 9. klasse siden 2012, og det tyder på en udvikling, der accelererer. Forklaringen er typisk, at der er manglende søgning til 9. klasse, og at man sagtens kan fylde efterskolen op med 10. klasseelever.

I foråret 2022 fik foreningen gennemført en Megafon-analyse blandt over 10.000 forældre til efterskoleelever. Her spørger vi bl.a., om forældrene vil anbefale 9. klasse på efterskole til andre. På en skala fra 1 til 10 er gennemsnittet på 9,1 for 9. klasse og 9,4 for 10. klasse. Det tolker vi som, at tilfredsheden er overvældende.

Forældre til elever i 10. klasse havde overvejet efterskole i 9. klasse uden dog at gøre alvor af overvejelserne. Årsagerne handler ikke så meget om fravalg af efterskole, men bunden i, at barnet f.eks. ikke er klar, eller at man ønsker at færdiggøre 9. klasse hjemme. Det spiller dog også ind, at man har større frihed til at vælge linje- og valgfag i 10. klasse, hvor der er færre pensum- og eksamenskrav.

I foreningen har vi i første omgang sat fokus på at styrke oplysningen om 8. og 9. klassetrin på efterskolerne.dk, på sociale medieplatforme og i kampagnen til Efterskolernes Aften.

På foreningens regionale møder i efteråret har flere efterskoler desuden foreslået bedre muligheder for udvikling af 9. klasse gennem øgede frihedsgrader. Det vil vi sonde nærmere i det kommende år.

Foto: Lars Krabbe

Efterskolernes bestyrelse, årsmødet 2022.

Udvikling af 10. klasse

Bestyrelsen nedsatte i foråret 2022 et udvalg, der har arbejdet med foreningens strategi for udvikling af 10. klasse i efterskolen. Der er enighed om at tænke langsigtet. Hvordan ser 10. klasse ud om både 10 og 20 år?

Derfor satte vi fremtidens 10. klasse på dagsordenen på de regionale møder i efteråret 2022 for at afsøge muligheden for at få mandat til at udvikle 10. klasse. For der kan være behov for at modernisere indhold og rammer, så længe der er fri adgang for alle elever.

Debatten i medlemskredsen har været konstruktiv. Ud over et stort ønske om at arbejde på en bedre balance mellem 8. og især 9. og 10. klasse, er der en udbredt erkendelse af, at vi som skoleform bør tage et større ansvar for udsatte unge.

De seneste år har foreningen desuden arbejdet med udviklingsprojektet 'Videre med 10.'

I 2021 inviterede vi fem efterskoler til at udvikle deres 10. årgang i samarbejde med en ekstern konsulent og med finansiering fra forsøgs- og udviklingsmidler.

I forbindelse med udviklingsprojektet har foreningen fået udviklet et værktøj, som støtter efterskoler i pædagogisk udvikling, 'Efterskolestjernen', som blev præsenteret på foreningens lederkonference i november. Hensigten er at arbejde systematisk med idéudvikling i forhold til hovedsigtet om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

Vi håber, at værktøjet bidrager til at understrege hovedsigtets fortsatte relevans og aktualitet.

Læs mere på efterskolerne.dk/efterskolestjernen

Endelig har foreningen i samarbejde med Friskolerne og Center for Ungdomsforskning, CeFU, iværksat et forskningsprojekt med fokus på alternative evalueringsformer og deres effekt på børn og unges oplevelser og udbytte af læringsprocesser. Forskningsprojektet løber frem til 2023.

Øget tilgængelighed

I foreningens vedtægter § 2 fremgår det, at foreningens formål bl.a. er at arbejde for, at alle unge, der ønsker det, har mulighed for at komme

på efterskole. Vores tese er, at mange unge ikke overvejer efterskole, fordi det er udenfor familiens økonomiske rækkevidde.

Derfor har vi igen i år arbejdet med politisk påvirkning for at få gennemført en justering af elevstøtteskalaen, der omfordeler elevstøtte fra de øverste indkomstrin til de nederste.

Vi foreslår, at familier med over en mio. kr. i husstandsindkomst får ca. 6.300 kr. mindre i elevstøtte til et skoleår, mens familier med indkomster ned til og under 230.000 kr. vil få ca. 5.000 kr. mere i elevstøtte.

Vi har også arbejdet med at give den individuelle supplerende elevstøtte et mere mundret navn 'lokal efterskolestøtte', ligesom vi anbefaler, at støtten fremover uddeles i mere faste beløbsstørrelser, 10.000 kr., 15.000 kr. og 20.000 kr., så pengene reelt gør en forskel for de familier, der får del i støtten.

Vi har desuden arbejdet med et forslag om at etablere en fond til uddeling af stipendier til efterskole. Målet er at indsamle mindst 20 mio. kr. med et tilskud på 10 mio. kr. fra staten og med 10. mio. kr. gennem private fonde. Vi har allerede taget de

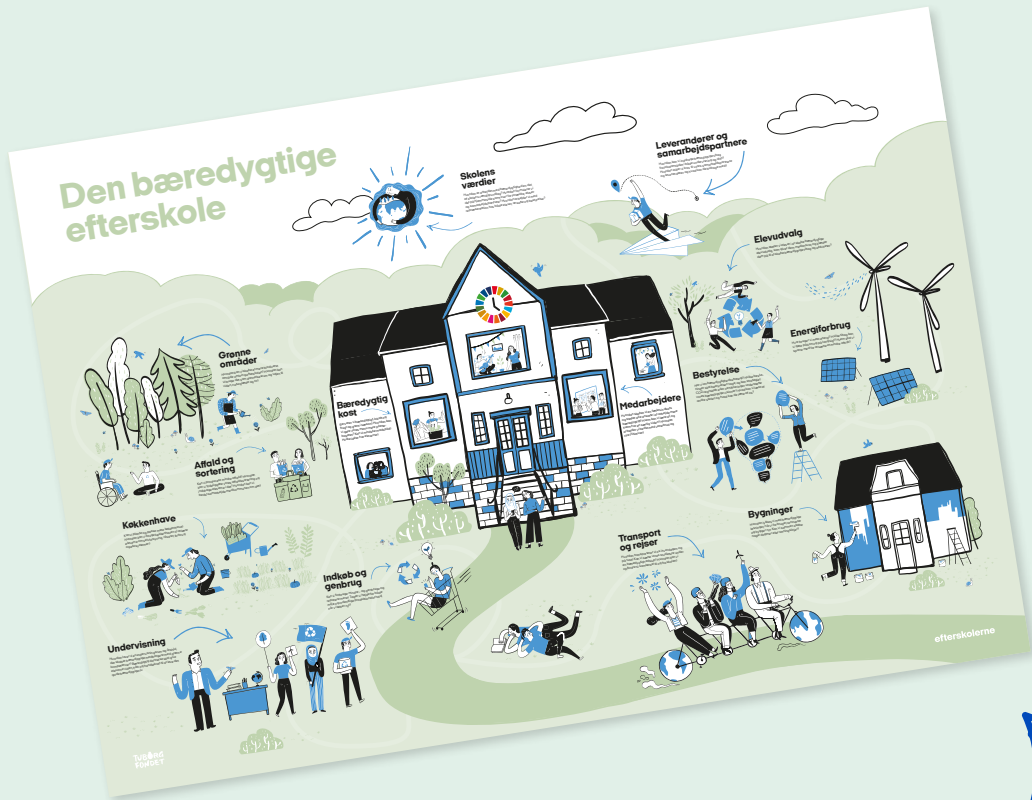
første kontakter til mulige samarbejdspartnere og fortsætter arbejdet i 2023. Fonden skal administreres af sekretariatet på Vartov, der i forvejen fordeler omkring to mio. kr. årligt i stipendier fra Egmont Fonden.

Endelig fortsætter foreningen arbejdet med at sikre ordentlige vilkår for efterskolernes arbejde med inklusions- og specialundervisningselever. Det drøftede vi i juni 2022 med omkring 70 efterskolefolk på Bråskovgård Efterskole. Tak for jeres input.

Foreningen arbejder på at få åbnet de lige nu lukkede puljer på specialundervisningsområdet, der blev indført i 2016, og som er årsag til, at specialundervisningstaksterne år for år forringes, fordi efterskolerne optager flere elever med specialundervisningsbehov. Samtidig arbejder vi på at sikre, at de 45 mio. kr. til inklusion på almene efterskoler anvendes bedst muligt og til den rigtige elevgruppe.

De tre forslag var med i det tidligere nævnte brev, som vi sendte til udvalgte politikere i november 2022 i forbindelse med forhandlingerne om en ny regering.

Bæredygtighed

Bæredygtige efterskoler har været en del af foreningens strategiske fokus siden 2019, hvor vi igangsatte projektet 'Fælles Forandring' med støtte fra forsøgs- og udviklingsmidler og senere Tuborgfondet. På trods af corona er projektet lykkedes med at udbrede dagsordenen om bæredygtig dannelse, elevinvolvering og mere bæredygtig drift til efterskoler gennem fælles workshops, udbredelse af undervisningsmaterialer og årlige festivaler flere steder i landet.

Bevillingen udløb med udgangen af 2022, og bestyrelsen har i den forbindelse ønsket at sætte fokus på, hvordan vi får endnu flere skoler med på dagsordenen om bæredygtig dannelse – ikke mindst bæredygtig drift på de enkelte efterskoler.

I visionen for 2025 har bestyrelsen derfor formuleret et mål om, at efterskolerne bidrager aktivt til at opfylde regeringens klimamål gennem aktiv grøn omstilling i de kommende år.

Til det arbejde har foreningen bl.a. udarbejdet et samtaleværktøj i form af en plakat med tilhørende arbejdsark, som kan hjælpe bestyrelse og medarbejdere på efterskoler med at formulere fælles mål og indsatser for mere bæredygtige indretninger og vaner. Vi kalder værktøjet for 'Efterskolernes klimaværktøj'.

Derudover har vi i forlængelse af Fælles Forandring nedsat et bæredygtighedsudvalg med repræsentanter fra ni skoler. Udvalget har mødtes tre gange i 2022, bl.a. på en netværksdag om bæredygtighed, ligesom udvalget har formuleret et forslag til behandling på generalforsamlingen.

Læs mere på efterskolerne.dk/klimavaerktoej

Ny kursusstrategi

Bestyrelsen er optaget af, hvordan foreningen sikrer bedre og mere systematisk kompetenceudvikling på efterskolerne. Det er en målsætning, vi deler med overenskomstparterne på vores område.

Vi har derfor haft vores eget kursusudbud til gennemsyn og besluttet en række forbedringer, som skal komme efterskolerne til gavn fra skoleåret 2023/24.

Foreningen vil primært udvikle og udbyde kurser, der handler om efterskolepædagogik og skoleudvikling på efterskoler. Vi vil sikre, at der er relevante kurser til alle målgrupper: Pedeller, køkkenansatte, sekretærer, lærere, ledere og bestyrelsesmedlemmer, ligesom vi fortsat vil understøtte netværk på tværs af efterskoler.

Vi vil fremover lancere et samlet kursuskatalog to gange årligt i marts og oktober, så både skoler og de enkelte medlemmer har bedre forudsætninger for at planlægge kompetenceudviklingen i fællesskab.

Regionalt samarbejde

Det tætte samarbejde med de syv efterskoleregioner er fortsat i 2022.

For tredje gang afholdt vi det årlige regionsmøde, hvor alle medlemmer af regionsudvalgene

mødes med foreningens bestyrelse og regionskonsulenter. Denne gang på Sorø Gymnastikfeterskole, hvor vi bl.a. drøftede, hvordan regionerne kan spille en rolle i det strategiske arbejde med at udvikle foreningens kursusudbud.

På bestyrelsens årlige rundtur til regionerne i efteråret 2022 var temaet som tidligere nævnt udvikling af 10. klasse, som blev drøftet med ledere og bestyrelsesmedlemmer.

Det er vores indtryk, at møderne er givende. For efterskolefolk er det en god anledning til at løfte blikket fra egen skole og få indflydelse på foreningens politiske arbejde. For bestyrelsen bidrager møderne til at styrke foreningens mandat og giver samtidig vigtige nuancer og nye perspektiver på aktuelle temaer.

Et nyt tiltag i regionsarbejdet er, at alle nye medarbejdere skal have mulighed for at møde foreningen gennem deres region. Det har i 2022 udmøntet sig i, at en række regioner har arrangeret velkomstarrangementer for nyansatte medarbejdere med oplæg om skoleformen, kollegial speeddating og information om, hvad foreningen kan tilbyde. Deltagernes tilbagemeldinger fra velkomstarrangementerne er meget positive, og vi regner med, at alle regioner i 2023 udbyder velkomstarrangementer for nye medlemmer.

Sekretariatets arbejde

Foreningens sekretariat på Vartov i København er opdelt i fire teams:

1. Team Oplysning

Rådgiver forældre, skoler og andre med interesse for efterskoler og varetager det administrative arbejde i foreningen, herunder bl.a. it, økonomi og kurser.

2. Team Politik og Kommunikation

Producerer og udgiver Efterskolernes egne medier og arbejder med kampagner og politisk interessevaretagelse.

3. Team Rådgivning

Rådgiver ledere, sekretærer og bestyrelser på efterskoler om skoledrift, f.eks. tilskudsregler, ansættelsesret og elevsager.

4. Team Udvikling

Arbejder med pædagogiske udviklingsprojekter, internationalt samarbejde og det strategiske arbejde med uddannelsesvejledning.

Tendenser i foreningens rådgivning

Efterskolernes henvendelser til konsulenterne i Team Rådgivning har i 2022 handlet om alt fra samarbejde i køkkenerne, langtidssygemeldte lærere, tjeneste- og lejeboliger, vedtægtsændringer, de nye barselsregler og ferie til forældrehenvendelser om bortvisninger og afbrydelsesgebyrer. Der er temaer, der går igen i henvendelserne:

Energipriser. De stigende priser på bl.a. energi præger efterskolernes hverdag og økonomi.

Arbejdstidsregler. Det er sekretariatets indtryk, at implementeringen af lærernes nye arbejdstidsregler er i god gænge på efterskolerne. Ikke mindst på grund af et godt samarbejde med Frie Skolers Lærerforening (FSL) og de øvrige skoleforeninger.

Kønsidentitet. Flere elever er søgende og eksperimenterende med deres kønsidentitet. Det betyder flere henvendelser om bl.a. kønsneutrale værelser, idrætsundervisning mm.

Mobilitet blandt ledere. Der er stor mobilitet blandt ledere på efterskolerne, både fra efterskole til efterskole og til og fra andre uddannelsesinstitutioner. Det giver ekstra arbejde for de bestyrelser, som skal rekruttere nye forstandere og viceforstandere.

Kurser og webinarer

Foreningen har i 2022 afholdt 24 kurser med i alt 1.561 deltagere.

Der har været afholdt 50 webinarer med i alt 20.000 deltagere.

Det er os, der er efterskolen

BLIV EN DEL AF DET HELE

Kom til
Efterskolernes Dag

25/09

efterskolerne
efterskolerne.dk

Kommunikation

Medier og mediebehov ændrer sig løbende. Det gælder også for foreningens egne medier og medlemmer.

Magasinet Efterskolerne, der sendes ud til alle medlemmer, politikere og samarbejdspartnere er gået fra fem til seks magasiner årligt, inklusive forældremagasinet, der uddeles til alle forældre ved skoleårets start.

Nyhedsbrevet Efterskolelandskabet udsendes en gang månedligt til alle tilmeldte. Her er der både nyheder, jobopslag og information om bl.a. kurser.

Tilmeld jer foreningens nyhedsbreve på efterskolerne.dk/nyhedsbreve

På sociale medier har vi i 2022 styrket tilstedeværelsen på LinkedIn og TikTok. Vi fortsætter tilstedeværelsen på Facebook og Instagram, der primært er målrettet forældre og elever.

Vi anbefaler desuden alle medlemmer at være med i Facebookgruppen 'Efterskoledidaktik og fællesskaber', hvor der udveksles faglig inspiration.

Efterskolernes Dag

Efterskolernes Dag er en vigtig dag for efterskolerne. I år fik vi lavet en ny kampagnofilm, der skal få interesserede ud på efterskolerne på dagen, ligesom vi fortæller, hvad man kan forvente af et efterskoleophold. Kampagnen kørte som sponsoreret indhold på sociale medier i en måned op til Efterskolernes Dag og gav i alt 4,6 mio. eksponeringer på Facebook, Instagram, YouTube og TikTok.

Alle efterskoler fik tilsendt en indholdspakke til brug på primært sociale medier.

Plakat fra foreningens kampagne for Efterskolernes Dag, 2022
Foto: Anders Hviid-Haglund

Efterskolernes medieudvalg

I efteråret blev der åbnet for en ny ansøgningsrunde til Efterskolernes medieudvalg, og ni medlemmer er fra og med oktober 2022 valgt til at være med i udvalget de næste tre år. Medlemmerne mødes fire gange årligt og kommer med idéer til Efterskolernes medier og giver sparring og feedback.

Den efterfølgende evaluering blandt efterskolerne viste følgende:

- Over 40 procent af efterskolerne havde flere besøgende end i 2021, mens omkring 45 procent havde ca. samme antal besøgende.
- Knap 99 procent af efterskolerne angiver, at Efterskolernes Dag har stor eller nogen betydning for rekrutteringen af elever.
- Knap 97 procent af efterskolerne mener, at Efterskolernes Dag i høj eller nogen grad er et godt tiltag for fælles markedsføring af skoleformen.

Ny vejledningsstrategi

'Vejledning i samspil' er titlen på foreningens evaluering af efterskolernes vejledning. Den 12 år gamle udgivelse viste vejen til en fælles organisering af vejledningen på landets efterskoler. Særligt 'integreret vejledning' har passeret godt til efterskolernes ideal om fællesskab og samarbejde og har dannet grobund for den videre udvikling med vejledning på landets efterskoler.

Foreningen har desuden været med til at kvalificere den integrerede vejledning på efterskoler gennem udarbejdelsen af bl.a. et fælles udgangspunkt for vejledning, kompetenceudvikling af vejledere, udgivelser og målrettet kommunikation.

For at sikre et fortsat pædagogisk bevidst arbejde med vejledning på efterskoler har foreningen taget hul på et 360 graders eftersyn af efterskolerne vejledningsindsats med henblik på at formulere en ny strategi for fremtidens vejledning.

Rådgivning om nye regler og procedurer vedrørende vejledning og optagelse til ungdomsuddannelserne sker primært i Facebookgruppen 'Efterskolevejledere', der er en flittigt brugt platform.

Internationalt samarbejde

Foreningen prioriterer at samarbejde også på tværs af landegrænser. Det arbejde giver udsyn, ligesom vi gerne ser efterskoleformen udbredt til endnu flere.

Under forårets afstemning om forsvarsforbeholdet gennemførte foreningen i samarbejde med flere efterskoler seks åbne debatmøder om forsvarsforbeholdet og EUs fremtid med ungdomspolitikere, ministre, medlemmer af Folketinget og medlemmer af Europa-Parlamentet.

Samtidig har foreningen i 2022 udbudt en række kurser i Europa med støtte fra Erasmus+-programmet, hvor mere end 100 ledere og undervisere fra efterskoler har deltaget.

Endelig har foreningen gennemført en lang række webinarer om europæiske og globale emner målrettet elever. Efterskolerne kan ønske emne og tidspunkt, og webinarerne er åbne for alle interesserede.

Elever fra rigsfællesskabet og det danske mindretal

I skoleåret 2022/23 går 106 færøske, 276 grønlandske og 107 sydslesvigske elever på efterskole i Danmark. Foreningen prioriterer samarbejdet med Færøerne, Grønland og det danske mindretal syd for grænsen højt. I år har vi således vedtaget en handlingsplan for perioden 2021-25 for grønlandske elever på efterskoler med tre indsatsområder:

- At styrke kontaktfamiliers rolle og kvalitetssikre samarbejdet
- At styrke samarbejdet med selvstyret for at få flere grønlandske unge på efterskole i Danmark
- At nedbringe frafaldet blandt grønlandske elever i Danmark

Aktuelle projekter

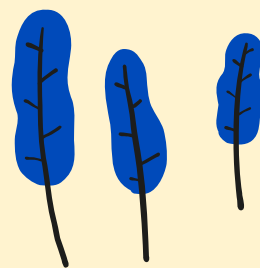
Efterskolerne samarbejder med flere organisationer om projekter, der skaber opmærksomhed om foreningens mærkesager og indsatsområder. Projekterne er støttet af forskellige fonde.

Fælles Forandring

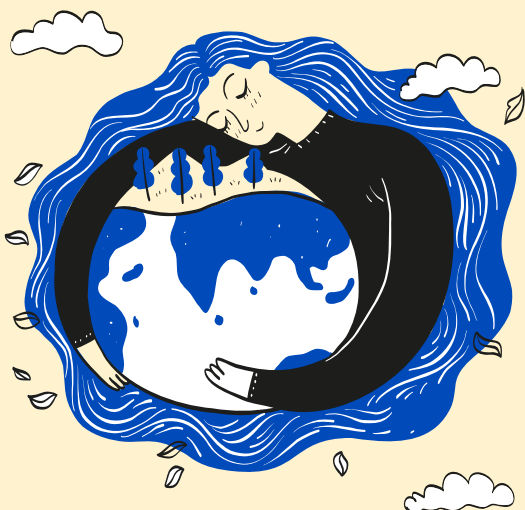
'Fælles Forandring – efterskolerne for verdensmålene' er støttet af Tuborgfondet. Projektet har gennem tre år engageret efterskoleelever i at skabe en mere bæredygtig efterskole og verden og har kulmineret årligt i verdensmålsfestivaler, hvor elever har delt viden og engagement omkring FN's 17 verdensmål. I 2022 foregik festivalen 18. maj på Halvorsminde Efterskole og Fri Fagskole, hvor der samtidig blev transmitteret online fra et tv-studie med fælles program for alle interesserede efterskoler. Projektet er

afsluttet med udgangen af 2022, og videre lever erfaringerne, fællesskaberne og materialerne. Alle kan hente inspiration i 'Bæredygtig podcastvandring', 'Håndbogen til grønne elevudvalg', opskrifter til 'Verdensskål' og plakaterne 'Den bæredygtige efterskole' med tilhørende værktøjer.

Find materialer på efterskolerne.dk/undervisningsmateriale

E2E – med verdensmålene i hænderne

Projektet E2E [fra efterskole til erhvervsuddannelse] – med verdensmålene i hænderne er et treårigt samarbejde mellem efterskoler, virksomheder og erhvervsskoler om brobygning med fokus på erhvervsuddannelser og med et bæredygtigt perspektiv. Der tages udgangspunkt i den såkaldte IBO-model, hvor Innovations-Brobygnings-Opgaven erstatter traditionel brobygning, erhvervspraktik og Obligatorisk Selvalgt Opgave [OSO]. Projektet er støttet af Tietgenfonden. 72 efterskoler med i alt 6.437 elever har deltaget i projektet, og en evaluering viser, at eleverne gennem projektet er blevet styrket både fagligt og personligt samt generelt er blevet mere positive over for erhvervsuddannelser. Fra skoleåret 2022/23 er bevillingen udløbet, og projektet fortsætter som kursusforløb, hvilket 33 efterskoler og to kommunale 10. klassecentre har købt sig ind på.

Læs mere på ibo-modellen.dk

Køkkentjansen

I 2021/22 gik Køkkentjansen fra at være et udviklingsprojekt til at være et tilbud til alle efterskoler om at kunne søge støtte hos Nordea-fonden til kurser og elevinvolverende køkkenfaciliteter, bl.a. udekøkkener, højbede og køkkenhaver. Nordea-fonden ønsker på den måde at komme tættere på de enkelte efterskoler og deres projekter samt lokalområder. Kurserne 'Køkkentjansen under lup' og 'Køkkentjansens klimakøkken' afholdes af Madkulturen. De fokuserer på faglig og pædagogisk opkvalificering af køkkenpersonalet og på at omstille efterskolens måltider i klimavenlig retning ved at styrke køkkenpersonalets fokus på både mad og madspild. I alt har Nordea-fonden uddelt 21,5 mio. kroner til 61 efterskoler i 2021/22.

Læs mere på efterskolerne.dk/koekkentjansen

6dialoger

I foreningen har vi de seneste år oplevet en stigning i henvendelser fra efterskolerne om krænkende adfærd og seksuelle grænser. Derfor har vi udviklet projektet '6dialoger'. Formålet med 6dialoger er, sammen med fire pilotskoler, at udvikle et tilbud, der kan hjælpe og inspirere efterskoler på både elev- og lærerniveau. Bl.a. ved hjælp af samtaler om dilemmaer og grænser, viden om rettigheder og handlekompetencer samt proaktivt arbejde som forløb i undervisningen. Projektet er finansieret af forsøgs- og udviklingsmidler fra Børne- og Undervisningsministeriet og udvikles i skoleåret 2022/23.

Materialet er under udvikling og kommer til at ligge her: undviserportal.dk/grundskole/til-ledelsen/til-efterskoler

Me&We

Me&We er et samarbejde mellem Mary Fonden, Just Human og Efterskoleforeningen med Tuborgfondet som finansiel partner. Projektets formål er at styrke unges sociale kompetencer, sociale relationer og sociale fællesskaber for at imødegå mistrivsel i form af stress, pres og ensomhed. Konkret får eleverne redskaber til at styrke deres evne til at skabe og vedligeholde meningsfulde sociale relationer. Til projektet er der udarbejdet et materialekatalog med otte temaer, der kan integreres i efterskolernes skema og hverdag. I alt har 74 efterskoler med ca. 8.000 efterskoleelever deltaget i projektet, der fra skoleåret 2022/23 udbydes som kursus via foreningen, og her deltager yderligere 24 efterskoler. Evalueringen af projektet viser, at Me&We har haft en positiv virkning på både elever og såkaldte ambassadører, der har deltaget i projektet.

Læs mere på meandwe.dk

Erasmus+

Foreningen blev i 2021 akkrediteret til at kunne søge såkaldte 'Erasmus+'-midler til efteruddannelse af efterskoleansatte inden for områderne: global dannelse, bæredygtighed og EU i perioden 2021-2027. Det er foreningen, der søger mid-

lerne på vegne af de skoler, der ønsker at benytte sig af muligheden, og det har sendt omkring 100 efterskoleansatte afsted i 2022.

Læs mere på efterskolerne.dk/erasmus

Forsøgs- og udviklingsprojekter

Foreningen modtager hvert år støtte fra Børne- og Undervisningsministeriet til forsøgs- og udviklingsprojekter samt orlovsprojekter på efterskoler.

Læs mere på efterskolerne.dk

Videre med 10.

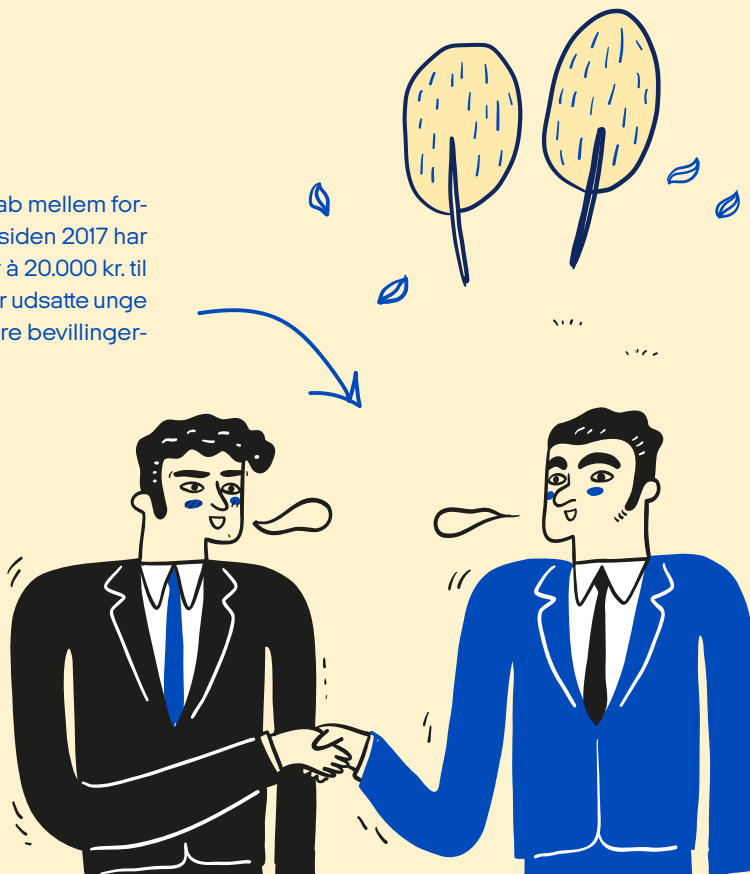
Udviklingsprojektet 'Videre med 10.' er afsluttet i skoleåret 2021/22. Formålet var at lade fem efterskoler udvikle deres 10. klasse ved hjælp af processtyringsværktøjet 'Design Thinking' og at arbejde med forskellige bud på, hvordan man kan lave 10. klasse med alternative prøver. Værktøjet gjorde en stor forskel for efterskolernes arbejde, og erfaringerne er samlet i publikationen 'Forny din efterskole', der kan findes på efterskolerne.dk under 'Publikationer'.

Læs mere på efterskolerne.dk/videre-med-10

En Håndsrækning

En Håndsrækning er et partnerskab mellem foreningen og Egmont Fonden, som siden 2017 har doneret i alt ni mio. kr. til stipendier à 20.000 kr. til finansiering af efterskoleophold for udsatte unge fra lavindkomstfamilier. Takket være bevillingerne fra Egmont Fonden har 92 elever modtaget støtte til et efterskoleophold i skoleåret 2022/23. Et tilsvarende antal stipendier forventes uddelt til skoleåret 2023/24.

Læs mere på efterskolerne.dk under 'Pris og støttemuligheder'

Frirummet

Frirummet er et fælles projekt mellem Efterskolerne, Friskolerne og Højskolerne. Formålet er at forbedre den offentlige samtale – bl.a. via debatformatet frirumsdebatten. Frirummet stiftede i 2022 Folkets Journalistpris, som hylder medier og journalister, der nuancerer og inspirerer til deltagelse. Elever fra efterskoler, friskoler og højskoler var en del af Frirummets ungepanel, som hjalp med at udpege en vinder: Fyens Stiftstidende, Fyns Amtsavis og TV 2 Fyn for samarbejdet

om valgfolkefester op til kommunalvalget 2021. Med konceptet 'Politik & Poesi' har Frirummet støttet arrangører af politiske samtaler med udgangspunkt i kunsten, og der har været afholdt arrangementer på frie skoler, biblioteker og kulturhuse landet over i 2022. I foråret 2023 udgiver Frirummet en bog til undervisere og andre med interesse for, hvordan man inspirerer til deltagelse og engagement. Frirummet er støttet af TrykFonden og Samfonden.

Læs mere på frirummet.org

Syng, spis og snak

Efterskolerne, Friskolerne og Højskolerne er gået sammen om at invitere danskerne til fællessang – med støtte fra Nordea-fonden. Formålet er at invitere lokalsamfundet indenfor og sprede glæde via fællessang, fællesspisning og samtale. 60 skoler har deltaget i 2022, heraf 18 efterskoler, og der er blevet afholdt 150 arrangementer. I den treårige projektperiode har der indtil nu været afholdt over 500 Syng, spis og snak-arrangementer over hele landet. Projektet fortsætter med de nuværende fri-, efter- og højskoler indtil sommeren 2023.

Læs mere på hojskolesangbogen.dk/syng-spis-og-snak

Skoleindkøb

Skoleindkøb blev stiftet i 2016 af Efterskolerne og Højskolerne. Formålet er bl.a. at hjælpe medlemmerne med at lave gunstige indkøbsaftaler og indhente tilbud for hver enkelt skole. Medlemskaren tæller både efterskoler, højskoler, frie fagskoler og frie grundskoler, 130 efterskoler er medlemmer.

I 2022 købte medlemmerne samlet ind for 100 mio. kr. gennem Skoleindkøbs ca. 70 aftaler. Især på energiområdet har efterskolerne oplevet udfordringer og prisstigninger, og Skoleindkøb har derfor afholdt tre energikonferencer for at give inspiration til energiforbedringer for både medlemmer og ikke-medlemmer af Skoleindkøb. 20 efterskoler har købt varmestyring via Skoleindkøbs særprisaftale, og der har også været stor interesse for solceller og varmepumper.

Skoleindkøb er fuldt finansieret af et årligt kontingent fra medlemmerne.

2023 i forandring

Det har været en lettelse at komme tilbage til en normal efterskolehverdag i 2022.

Vi kan i foreningen mærke, at vi er på vej – ikke tilbage – men videre. Vi er en skoleform i udvikling.

Politisk ser vi ind i en tid, hvor det at styrke unges trivsel bliver ved med at fylde. Det er en vigtig dagsorden, som vi fortsætter med at bidrage til.

Samtidig er der samfundsmæssige udfordringer med for mange unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse.

I regeringsgrundlaget, der blev præsenteret i december 2022, lægges der op til en forandring af uddannelsessystemet med en bedre balance mellem bogligt, praktisk og kreativt indhold samt en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne, så flere unge vælger at gå på en erhvervsskole.

Efterskolerne har i mange år arbejdet med praktiske fag, der peger mod erhvervsuddannelserne. Vi er klar til at arbejde endnu mere målrettet for styrkede overgange til alle former for ungdomsuddannelser. Unge skal vælge uddannelse med hjertet.

Vi er også klar til at kæmpe for, at 10. klasse skal være for alle og ikke en forskole til erhvervsuddannelserne. Det har været foreslået før, og det kan blive foreslået igen.

Vi vil være aktive medspillere i at udvikle det bedste uddannelsessystem, og netop på efterskolerne har vi muligheden for – på et skoleår – at være med til at give det rygstød, der skal til for at skabe både ambitiøse og bevidste unge, der kan begå sig både i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet og i livet generelt.

10. klasse på efterskole er en succes. Vi har flere og flere elever, der søger klassetrinnet, og vi er dygtige til at udvikle eleverne. 8. og 9. klasse er lige så vigtige klassetrin. Vi er en skoleform for 14-18-årige, og vi skal hele tiden arbejde på at blive bedre til at skabe en ramme for elevernes faglige, personlige og sociale udvikling.

Vi vil gerne takke alle efterskolefolk for konstruktivt med- og modspil i 2022. Tak for samtaler, input og engagement det seneste år. Vi er fulde af håb for fremtiden. Og vi glæder os til samarbejdet i 2023.

Efterskolen ruster unge bedre til en ungdomsuddannelse

En ung, der har gået på efterskole i 10. klasse, har 15 procent øget sandsynlighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse sammenlignet med grundskolens 9. klasse. Samtidig mindsker et efterskoleophold i 10. klasse risikoen for frafald på en ungdomsuddannelse med 27 procent på en erhvervsuddannelse og 38 procent i gymnasiet. Det viser en analyse af Moos-Bjerre af 1,3 mio. skoleelever, der har gået i grundskolen mellem 1995 og 2020. Tallene er renset for faktorer, som har betydning for et uddannelsesforløb, f.eks. forældres uddannelse og indkomst.

Læs mere på efterskolerne.dk

Ledelses- beretning og årsregnskab 2022

Ledelsesberetning 2022

Foreningen realiserede i 2022 et overskud på 305 t.kr. mod et budget på 430 t.kr. På trods af at overskuddet er mindre end budgetteret, er vi godt tilfredse med det samlede resultat. Det er vi, fordi 2022 har været et rigtig dårligt år på de finansielle markeder, bl.a. pga. krigen i Ukraine og recession på globalt plan. På den baggrund har foreningen i 2022 tabt i alt 2,3 mio. kr. på værdipapirerne, som er indregnet i resultatopgørelsen.

Det positive resultat skyldes bl.a., at foreningen har haft øgede indtægter fra kurser og konferencer pga. flere deltagere end tidligere år. Endelig har vi haft færre udgifter end forventet på en lang række driftsområder på trods af et generelt højt aktivitetsniveau i bestyrelsen og på sekretariatet.

Kontingent

Skolekontingentet udgjorde 2,02 mio. kr. baseret på 30.583 årselever med 661 kr. pr. elev, samt 3,7 mio. kr. i grundkontingent fordelt med 15.225 kr. på 241 skoler. Kontingentindtægter fra personlige medlemmer udgjorde 26 t.kr. svarende til 104 personlige medlemmer.

Tre nye skoleinitiativer har indsendt ansøgning om godkendelse til opstart i 2023. Det drejer sig om Grenaa Efterskole, Da Vinci Akademiet og Efterskolen Play. Der er ikke lukket nogen skoler i 2022.

Foreningens udgifter

Den største post på udgiftssiden er løn, pension og lønsumsafgift og atp, som samlet udgør 15,5 mio. kr. mod et budget på 15,6 mio. kr.

Foreningen har i 2022 bl.a. fastansat en konsulent til udvikling af foreningens kursusvirksomhed. Det har betydet, at vi har kunnet udvikle to

nye kursusforløb, Me&We og Innovations-Brobygnings-Opgave [IBO], så kompetenceudviklingen kan komme endnu flere til gavn.

Satsningen 'Efterskolernes Køkkentjans' har kørt videre i 2022 med støtte fra Nordea-fonden. 61 efterskoler har fået bevilget i alt 21,5 mio.kr. til etablering af køkkenfaciliteter, hvor eleverne er aktive, samt kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne i samarbejde med Madkulturen.

På kommunikationssiden har det været et særdeles aktivt år med stor bevågenhed på skoleformen, ikke mindst på grund af den offentlige debat om bl.a. unges trivsel og uddannelsessektorens betydning herfor. Foreningen har været bredt repræsenteret i diverse medier, ligesom vores kampagner for bl.a. Efterskolernes Dag har slået rekorder for visninger på sociale medier. Vi har i år øget antallet af magasiner fra 5 til 6, hvoraf 1 er forældremagasinet, som udkommer i august.

Endelig har foreningen i december indgået aftale om overtagelse af 'Efterskolesangbogen' fra KFUM og KFUK pr. 31/12-2022. Det er planen, at 3. udgave af sangbogen skal udkomme i juni 2023.

I lighed med foregående år har foreningen administreret midler fra Børne- og Undervisningsministeriet for i alt 4,4 mio.kr. [FOU-midler og Flygtningestipendier].

Vi er også partnere i et forskningsprojekt med Center for Ungdomsforskning, CeFU, og Friskolerne, der handler om frie prøveformer i en præstationstid.

På de indre linjer har vi investeret i et nyt it-system til medlemsadministration samt øget digitaliseringen af foreningens bogholderi og økonomifunktion.

Budget og kontingent 2023

Kontingentet for 2023 opkræves efter de vedtagne takster på generalforsamlingen i 2022, som er 661 kr. pr. årselev og grundkontingent på 15.225 kr. pr. skole. Kontingentet for andre medlemmer end skoler er fastholdt på 250 kr. pr. år.

I 2023 forventer vi at intensivere foreningens opgaver med interessevaretagelse og politisk kommunikation i lyset af regeringens udmeldinger om en mulig reform af den samlede danske udskoling. Vi har også udvidet foreningens kursusportefølje, så vi bedre kan understøtte strategisk kompetenceudvikling ude på efterskolerne.

Sidst men ikke mindst har vi indgået en associeringsaftale med Frie Fagskoler, så vi fra 17. april 2023 deler kontor med to medarbejdere på Vartov i København.

Vi budgetterer med et overskud i 2023 på 390 t.kr.

Forslag til budget og kontingent 2024

Kontingentet for 2024 foreslås fastholdt uændret ift. 2023, hvor grundkontingentet pr. skole udgør 15.225 kr. og kontingentet pr. årselev udgør 661 kr.

Kontingentet for personlige medlemmer, der ikke er omfattet af et skolemedlemsskab, fastslås ligeledes fastholdt på 250 kr. pr. år, hvilket samlet set udgør en kontingentindtægt på 35 t. kr.

De samlede kontingentindtægter forventes i 2024 dermed at udgøre 24,4 mio. kr.

På denne baggrund forventes i 2024 et overskud på 200 t.kr.

Årsregnskab 2022

Resultatopgørelse 2022 (t.kr.)	Real. 2021	Real. 2022	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Indtægter					
Skolekontingent	23.061	23.885	23.883	24.354	24.354
Medlemskontingent	28	26	35	26	26
Finansielle poster	1.098	-2.281	-160	-60	-60
Indtægter i alt	24.187	21.630	23.758	24.320	24.320
Udgifter					
Bestyrelsen	-4.609	-3.350	-4.551	-4.312	-4.350
Magasinet Efterskolerne	-236	-501	-535	-585	-585
Årsmøde	-755	-798	-775	-775	-775
Kommunikationsvirksomhed	-4.017	-5.216	-4.532	-4.779	-4.594
Konsulentvirksomhed	-3.583	-2.900	-3.948	-4.102	-4.246
Sekretariat	-7.861	-7.578	-7.973	-8.252	-8.375
Lokaleudgifter	-1.109	-976	-1.015	-1.055	-1.125
Udgifter i alt	-22.169	-21.318	-23.329	-23.860	-24.050
Afskrivninger	0	-7	0	-70	-70
Årets resultat	2.018	305	430	390	200

Balance pr. 31. december 2022 (t.kr.)	Real 2021	Real. 2022
Aktiver		
Anlægsaktiver		1.643
Tilgodehavender hos bevillingsgivere	2.412	2.483
Landsstævne 2022	2.822	
Tilgodehavender i øvrigt	835	1.319
Tilgodehavender i alt	6.069	3.801
Værdipapirer	13.011	10.911
Likvider	3.015	11.540
Likvide beholdninger i alt	16.026	22.451
Aktiver i alt	22.095	27.895
Passiver		
Egenkapital		
Grundfond	2.500	2.500
Anden egenkapital	6.562	8.580
Overført overskud	2.018	305
Egenkapital i alt	11.080	11.385
Omkostningskreditorer	642	272
Skyldig vedr. bevillinger	4.507	4.952
Skyldig vedr. brobygning	2.463	2.700
Landsstævne 2022		2.935
Skyldige offentlige ydelser	649	547
Skyldige feriepenge	1.488	1.173
Anden gæld	1.266	3.931
Gæld i alt	11.015	16.510
Passiver i alt	22.095	27.895

Forslag til behandling

Forslag til årsmødet 2023

“Vores verden er præget af en række kriser: klimaforandringer, biodiversitet i frit fald og stigende global ulighed. Derfor er det afgørende, at vi hurtigst muligt etablerer og udvikler et bæredygtigt samfund. Et samfund, der holder sig inden for de planetære grænser og derigennem sikrer sine borgeres nuværende behov uden at forringe fremtidige generationers mulighed for at få opfyldt deres behov.

Men hvordan skaber vi et bæredygtigt samfund for både nuværende og kommende generationer?

For at skabe et mere bæredygtigt samfund er der brug for bæredygtig uddannelse. Uddannelse er nøglen til – og en forudsætning for – at skabe et bæredygtigt samfund, fordi uddannelse udvikler og kvalificerer vores tanker om og ageren i verden. Ligesom demokratisk dannelse opdrager til demokratiske værdier, skal “bæredygtig dannelse” forberede fremtidens borgere til at kunne tage del i et bæredygtigt samfund.”

Sådan indleder præsentationen af en national handleplan for uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU).

Efterskolerne skal lave livsoplysning, folkeoplysning og demokratisk dannelse i og til tiden.

Som fri skoleform og alternativ til statens skole er vi forpligtet til, med afsæt i skolens egne værdier og formål, at byde ind på samtidens og fremtidens væsentlige samfundsudfordringer og bidrage til dannelsen af fremtidens medborgere. Der er en vekselvirkning mellem skolernes autonomi og deres bidrag til samfundsudviklingen. Nogle gange, når samfundet udvikler i en uhenigtsmæssig retning, er skoleformens styrke at sætte bremserne i, og andre gange skal der trykkes på speederen, når samtiden kalder på handling. Det hedder rettidig omhu.

Rettidig omhu for efterskolerne er at engagere sig i de dannelses- og uddannelsesmæssige fordringer, der er opstået som følge af ovenstående kriser. Vi skal gøre det med respekt for eftersko-

lernes lovfæstede frihed til at tilrettelægge deres undervisning og samvær i overensstemmelse med skolens værdier. Men vi skal vise både vores elever og vores omverden, at vi er en del af det forpligtende fællesskab og er klar til at rykke sammen i bussen, når samtiden kræver det.

Efterskolerne er en privilegeret skoleform og formentlig den største succes i uddannelsesdanmark gennem mange år. Vi bør turde gå i front og vise den øvrige uddannelsessektor, hvordan vi kan udvikle håb og handlekraft for vores elever.

Hvis vi forestiller os et tilbageblik på 2023 fra en fremtid 20-30 år fra nu, vil historien bedømme os på om vi bidrog tilstrækkeligt til den nødvendige grønne omstilling gennem bæredygtig drift og en målrettet indsats for at danne fremtidens medborgere til et bæredygtigt liv. Vores evne til at omsætte bæredygtig dannelse til konkrete pædagogiske indsatser er den vigtigste opgave, vi kan tage på os. Derfor forpligter efterskolerne sig hermed til at:

- afklare deres ståsted ift bæredygtig dannelse og implementere det i deres pædagogiske praksis
- udvikle og omlægge deres drift, så den bliver så bæredygtig som mulig.
- virke som inspiratorer og rum for den bæredygtige udvikling.

Årsmødet forpligter desuden hermed Efterskoleforeningens bestyrelse og sekretariat til at

- undersøge hvilken status bæredygtig dannelse bør have i efterskolernes lovgrundlag herunder evt. hovedsigtet.
- involvere sig politisk i tilblivelsen af og arbejdet med en national handleplan for uddannelse for bæredygtig udvikling [UBU].
- fortsat at facilitere bæredygtighedsnetværk for efterskoler og kommunikere udvekslinger af best practice og samarbejder på tværs af skoler.
- afsætte ressourcer til at understøtte udviklingen af den bæredygtige dannelse på skolerne.
- at facilitere debatter om bæredygtig dannelse.
- at inddrage bæredygtighed i foreningens kampagner og kommunikation

FORSLAGSSTILLERE:

Bæredygtighedsnetværket i Efterskolerne v/

Julie Korsgaard	Eriksminde Efterskole
Jakob Rud Hansen	Faxehus Efterskole
Katrine Munk	Askov Efterskole
Lars Sørensen	Faxehus Efterskole
Lars Fey	Himmelbjergegnens Natur- og Idrætsefterskole
Niels Martin Sørensen	Lystruphøve Efterskole
Ronja Røskva Andersen	Baunehøj Efterskole
Ulrik Goos Iversen	Baunehøj Efterskole
Jan Coermann	Flakkebjerg Efterskole
Stinne Krogh Poulsen	Himmerlands Ungdomsskole
Jesper Laubjerg	Himmerlands Ungdomsskole
Jane Larsen	Karise Efterskole
Niels Lillevang Hansen	Karise Efterskole
Julie Reuter	Kastanievej Efterskole
Signe Yde Knudsen	Kastanievej Efterskole
Mikkel Koch Lund-Tholander	Klintebjerg Efterskole
René Holm Hansen	Viby Efterskole
Karsten Friis	Rejsby Europæiske Efterskole
Anne Louise Haaber Hassing	Efterskolen Flyvesandet
Mads Poulsen	Eisbjerg International Efterskole
Anne Mette Schubart	Thorsgaard Efterskole

Kandidater til bestyrelsen

Fem kandidater stiller op til bestyrelsesvalget. Tre pladser skal besættes. Kandidaterne præsenteres på de følgende sider alfabetisk efter fornavn.

- Kim Bregnholm Krog
- Mette Ibsen
- Mogens Dalager Jensen
- Stine Bossen Davidsen
- Troels Aamand Sørensen

Kim Bregnholm Krog

Lærer, Broby Sportsefterskole

Foto: Martin Strange Jensen

PROGRAMERKLÆRING

Efterskolerne er først og fremmest en bred, folkelig bevægelse med stor diversitet og plads til forskellighed, og kan i dag opfattes som en af det danske samfunds vigtigste institutioner til at opretholde en forestilling om et folkeligt-nationalt fællesskab. Derfor skal efterskolerne ikke stå alene og gå enegang. Vi skal vende os ud mod samfundet, da det er et fælles anliggende for hele nationen at værne om en skoleform der er så unik, som efterskolerne det er.

Jeg vil kæmpe for:

- At højne efterskolernes rolle ift. til det etablerede uddannelsessystem
- At udvikle kommunikationen mellem efterskolerne og samfundet
- At fastholde vores frihed til at drive skole på vores egen måde og bevare mangfoldigheden

CV

- 2019-2022: Master i Børne- og Ungdomskultur - Medier og Æstetiske Læreprocesser. SDU
- 2018-2019: Deltager i Efterskoleforeningens Forskningscirkel. Efterskoleforeningen
- 2015-2018: Diplom i Pædagogisk Udvikling og Kulturformidling. UCL Odense
- 2016: Konsulentundersøgelse af formidlingsstrategier på Nyborg Slot. Nyborg Kommune
- 2011-2015: Kursusleder i Faaborg-Midtfyns Ungdomsskole
- 1999-2023: Efterskolelærer. Broby Sportsefterskole
- 1995-1999: Friskolelærer
- 1991-1995: Odense Lærerseminarium

STILLERLISTE

Steven Boer	Bernstorffsminde Efterskole	Niels Peter Konnerup	Tolne Efterskole
Randi Møller Andersen	Broby Sportsefterskole	Lars Lynge Larsen	Vandel Efterskole
Ricky Bennetzen	Broby Sportsefterskole	Mette Juul Keseler	Vrigsted Efterskole
Ulrik Lind Christiansen	Broby Sportsefterskole		
Thorsten Matthiesen	Efterskolen Sports Academy Denmark		
Anne-Mette Pinderup	Flemming Efterskole		
Torben Matthiesen	Gunslevholm Idrætsefterskole		
Peder Nielsen	Hjemly Idrætsefterskole		
Jakob Dyrbye	Idrætsefterskolen Ulbølle		
Thomas Buch	Idrætsefterskolen Ulbølle		
Mogens Madsen Zabel	Nordfyns Efterskole		
Rie Kofoed	Ollerup Efterskole		
Morten Petersen	Ringe Efterskole		
Line Haar	Ryslinge Efterskole		

Mette Ibsen

Sekretær, Den danske Design- og Håndværksefterskole i Skjern

Foto: Henning Hjorth

PROGRAMERKLÆRING

Jeg arbejder til dagligt som sekretær på en efterskole og har derigennem stort kendskab til skoleformens administrative opgaver og vilkår. I efterskolernes bestyrelse har jeg derfor kunnet bidrage med viden fra netop dette område. Mine år i efterskolernes bestyrelse har fyldt mig med glæde. Jeg har arbejdet med bl.a. socialt ansvar, medlemsdemokrati og i bestyrelsen for Skoleindkøb.

Jeg mærker, at jeg gør en forskel for vores skoleform og brænder for at gøre efterskolerne tilgængelige og attraktive for alle unge uanset baggrund. Derfor håber jeg på jeres stemme, så bestyrelsen fortsat kan indeholde en teknisk-administrativ medarbejder, da det er vigtigt, at bestyrelsen er alsidig repræsenteret.

CV

1984 -	Aktiv i div. idrætsforeninger - instruktør mm.
1987	Handel & kontoruddannet
1990 - 2004	Regnskabs-/kontorassistent/ indkøbsdisponent
2004 - 2008	Idrætskoordinator v/ DGI Vestjylland
2008 -	Sekretær - Den danske Design- og Håndværksefterskole
2015 - 2016	Medlem af tænketanken "Hele Danmarks Efterskole"
2016 -	Medlem af Skoleindkøbs bestyrelse
2017 -	Medlem af regionsbestyrelsen i Midt- og Vestjylland
2016 -	Medlem/suppleant Efterskole- foreningens bestyrelse

STILLERLISTE

Lene Schæffer	Bauehøj Efterskole	Anne Mette Pinderup	Flemming Efterskole
Esben Jensen	BGI akademiet	Dorte Balle	Gymnastikefterskolen Stevns
Troels Ross Petersen	BGI Akademiet	Lisbeth Dahl Frederiksen	Halvorsminde Efterskole og Fri Fagskole
Margrethe Brunsbjerg	Brøruphus Efterskole	Karen Skyum Donslund	Hellebjerg Idræftefterskole
Kjeld Lykke Christiansen	Dejbjerglund Efterskole	Inger Kudsk	Idræftefterskolen Lægården
Kathrine Nørgaard	Den danske Design- og Håndværksefterskole	Brian Hoff Larsen	Nørre Nissum Efterskole
Peter Lindegaard	Den danske Design- og Håndværksefterskole	Morten Mikkelsen	Nøvlingsskov Efterskole
Torben Vind Rasmussen	Efterskoleforeningen, Formand	Helge Andersen Lund	Ryslinge Efterskole
Rita Nielsen	Efterskolen Epos	Esben Sevelsted Mathiasen	Sportsefterskolen Aabybro
Mona Aagaard	Fenskær Efterskole	Kim Schack	Sundeved Efterskole
Lone Hedegaard	Finderup Efterskole	Charlotte Frederiksen	Tølløse Slots Efterskole
Jacob Gravlund Jørgensen	Fjordvang Efterskole	Tage Jepsen	Venø Efterskole
		Søren Haubjerg	Vesterlund Efterskole

Mogens Dalager Jensen

Forstander, Ærø Efterskole

Foto: Michael Guldborg Printzlaus

PROGRAMERKLÆRING

Det politiske spor

Vi skal udbrede en forståelse for, at vi har brug for livsduelige unge på vores efterskoler, så vi kan imødekomme og hjælpe den gruppe unge der IKKE får en ungdomsuddannelse.

Det pædagogiske spor

Vi skal kvalificere vores arbejde med trivslen blandt de unge og være medvirkende til at tage noget af tempoet ud af ungdomslivet.

Vi skal være et sikkert tilvalg for forældre, når det gælder den faglige, personlige og sociale udvikling.

Det geografiske spor

Jeg vil være optaget af skoler i udkanten og skoler som løfter et socialt ansvar. De skal imødekommes fagligt og økonomisk.

Friheden og fællesskabet

Jeg vil arbejde på, at vi fortsat har friheden til hver især at folde vores dannelsesidealer ud.

Jeg vil være optaget af sammenhængskraften indadtil; at vi står samlet som skoler i vores forening.

STILLERLISTE

Esben Jensen	BGI akademiet	Mette Sanggaard	Ollerup Efterskole
Andreas Vind	Brøruphus Efterskole	Per Krøis Kjærsgaard	Osted Efterskole
Kjeld Lykke Christiansen	Dejbjerglund Efterskole	Kathrine Svane Christiansen	Sundeved Efterskole
Heine Boe	Efterskolen for Scenekunst	Tine Engell Kjøller	Waldemarsbo Efterskole
Kirsten Jeppesen	Efterskolen Solbakken	Elke Brøns Kaczmarek	Vandel Efterskole
Jacob Gravlund Jørgensen	Fjordvang Efterskole	Carl Jørgen Heide	Ærø Efterskole
Anne-Mette Pinderup	Flemming Efterskole	Helene Fedders Zwisler	Ærø Efterskole
Anders Østerby	Frøstruphøve Efterskole	Lone Eriksen	Ærø Efterskole
Erik Junker	Hald Ege Efterskole	Maja Pape Møller	Ærø Efterskole
Jonas Langborg Hejssel	Hardsyssel Efterskole	Mark Jensen-Skovgaard	Ærø Efterskole
Thorkild Specht	Høng Efterskole		
Mogens Vestergård Pedersen	Hørby Efterskole		
Michael Thagaard	Langelands Efterskole		
Henrik Grønkjær	Lunderskov Efterskole		
Christian Hougaard-Jakobsen	Midtsjællands Efterskole		

CV

Bosiddende på Ærø hvor jeg i 2 år har arbejdet på at udvikle Ærø Efterskole, som har sit første elevhold i 2022/2023.

2021-	Forstander Ærø Efterskole
2003-2021	Forstander Horne Efterskole
1999-2003	Ungdomsskoleinspektør i Midtdjurs Kommune
1995-1999	Lærer på Rønde Høj- og Efterskole
1993-1995	Lærer på Lynghøj Efterskole

Deltagelse i udviklingsarbejde i Nordjylland med fokus på den rummelige arbejdsplads.

Deltagelse i tværfaglige lederkurser.

Bestyrelsesmedlem i Efterskoleforeningen i perioden 2019-2022.

Formand for indsatsområderne: Regional udvikling (med det formål at øge sammenhængskraften i skoleformen og facilitere det regionale arbejde).

Tilgængelighed (med det formål at finde en fælles formel på det sociale ansvar vi har som skoleform og skoler).

Bestyrelsesmedlem i Ærø Turist- og Erhvervsforening 2021-

Stine Bossen Davidsen

Viceforstander, Vesterdal Efterskole

Foto: Henning Hjorth

PROGRAMERKLÆRING

Jeg har fortsat en vision om, at alle unge skal kunne komme på efterskole – uanset økonomisk og social baggrund. Vores skoleform skal være repræsentant for både køn, etnicitet og mangfoldighed.

Jeg hylder vores frihed. Vi har ekspertisen, men bliver udfordret i mødet med den unge. Jeg vil gennem faglig inspiration sikre, at vi kan håndtere situationer, hvor den unge møder livet. Har vi egentlig de redskaber, der skal til?

En grøn dagsorden er umulig at komme udenom, og de unge forventer, at vi tager stilling. Den opgave skal alle efterskoler og bestyrelsen være parate til at adressere. Jeg vil være de unges stemme i de beslutninger, vi arbejder med, og derfor er det mit håb at fortsætte i bestyrelsen.

Det er seks år siden, jeg blev valgt ind i efterskolerens bestyrelse for første gang. Seks år som har givet erfaring og kendskab til efterskolerens historie og kultur. Og indblik i de politiske sammenhænge og dagsorden.

CV

2021-	Næstformand for Efterskoleforeningen
2019-	Viceforstander, Vesterdal efterskole
2016 -	Medlem af Efterskoleforeningens bestyrelse
2008-2018	Lærer, Vejle Idrætsefterskole
2007-2008	Lærer, Skovbakkeskolen Odder
2003-2007	Læreruddannelse Silkeborg Seminarium

KURSER/uddannelser

Diplommodul i forandringsledelse
Diplommodul i pædagogisk ledelse
Diplommodul i organisation og coaching
Tænk tanken om arbejdstidsaftalen
Efterskolelærer 24/7
Førlederkursus

STILLERLISTE

Lars Kristensen	Agerskov Ungdomsskole	Jesper Laubjerg	Himmerlands Ungdomsskole
Ulrik Goos Iversen	Bauehøj Efterskole	Kåre Bering Bauer	Nørre Åby Efterskole
Esben Jensen	BGI akademiet	Mette Romer Søborg	Oure Efterskole
Morten Lykke Nielsen	Broby Sportsefterskole	Anja Jørgensen	Skanderup Efterskole
Jan Møller Nielsen	Brøruphus Efterskole	Kathrine Svane Christiansen	Sundeved Efterskole
Katrine Bech Karlsson	Design- & Idrætsefterskolen	Peter Munk Povlsen	Tommerup efterskole
	Skamling	Helge Kappel	Vejstrup Efterskole
Torben Vind Rasmussen	Efterskoleforeningen, formand	Hans Hansen	Vejle Idrætsefterskole
Rikke Hauge	Efterskolen Sports Academy Denmark	Finn Bjørn Schousboe	Vesterdal Efterskole
Stine Aaby	Efterskolen Ådalén	Peter Aagaard Johnsen	Vesterdal Efterskole
Jan Coermann	Flakkebjerg Efterskole	Bjarne Fransen	Viby efterskole
Jacob Mangelsen	Flemming Efterskole	Tine Engell Kjølner	Waldemarsbo Efterskole
Mads Hovgaard	Glamsdalens Idrætsefterskole		

Troels Aamand Sørensen

Forstander, Bjergsnæs Efterskole

Foto: Kim Lorentzen

PROGRAMERKLÆRING

Efterskolerne står igen i en spændende og udfordrende tid, og der er brug for, at vi arbejder tæt sammen om at beskrive, hvorfor efterskolerne er et helt særligt og nødvendigt tilbud til unge.

Jeg vil derfor arbejde for

- at vi sikrer en fortsat udvikling af både 9. og 10. klasse
- at efterskolen er et tilbud til alle unge
- at vi udvikler formidlingen af, at 10. klasse kan være en del af løsningen på unges trivselsudfordringer
- at vi styrker efterskolen som en mangfoldig og fri skoleform

Jeg tror, det er afgørende, at vi bevarer balancen mellem skolernes frihed og sammenholdet i skolefor-men. Det er derfor centralt, at vi holder gang i samtalen om alt det, der samler os, og som vi har til fælles.

CV

1993	Læreruddannelse Ribe Statsseminarium
1993-1998	Lærer, Ølgod Efterskole
1998-2011	Lærer, Vandel Efterskole
2006	Diplomuddannelse i de frie skolars tradition og pædagogik, Den Frie Lærerskole, Ollerup
2006-2011	Efterskoleforeningens bestyrelse
2007-2011	Næstformand, Efterskoleforeningens bestyrelse
2011-2013	Forstander, Bjergsnæs Efterskole
2022	Master i Ledelse, CBS/DPU – to moduler
	Master i Pædagogisk ledelse, Aalborg Universitet

STILLERLISTE

Helle Fjord	Bjergsnæs Efterskole	Nikolai Vangkilde Terp	Skals Efterskole
Helle Wormslev	Bjergsnæs Efterskole	Esben Sevelsted Mathiasen	Sportsefterskolen Aabybro
Jens Therkildsen	Bjergsnæs Efterskole	Bent Jensen	Vandel Efterskole
Lene Wejse	Bjergsnæs Efterskole	Marianne Houbak	Vandel Efterskole
Mette Førbj	Bjergsnæs Efterskole	Vivian Nybo Andersen	Vandel Efterskole
Troels Rasmussen	Bjergsnæs Efterskole	Tage Jepsen	Venø Efterskole
Andreas Vind	Brøruphus Efterskole	Søren Haubjerg	Vesterlund Efterskole
Margrethe Brunsbjerg	Brøruphus Efterskole	René Hansen	Viby Efterskole
Jan Coermann	Flakkebjerg Efterskole	Kari Holm	Viby Efterskole
Jesper Emil Sørensen	Gudenaadalens Efterskole	Lene Balle	Ågård Efterskole
Erik Junker	Hald Ege Efterskole		
Anders Buhl	Hellebjerg Idrætsefterskole		
Thomas Hagge	Klejtrup Musikefterskole		
Verner Storm	Kvie Sø Efterskole		
Birgitte Kibsgaard Rasmussen	Ryslinge Efterskole		

Miljømærket tryksag
5041 0751

Scan QR-koden
Her får du overblik over årsmødet 2023

Redaktion: Efterskoleforeningen

Design og layout: e-Types

Fotos (hvor intet andet er angivet): Trine Bukh

Illustrationer: e-Types, Freepik

Tryk: GraphicUnit